

DE STRIJD OM DE SINAASAPPEL

BASISONDERWIJS EN VOORTGEZET ONDERWIJS

DOCENTENHANDLEIDING

Bewerking van 'The battle for the orange. Can this be a win-win situation?'

Uit: *Composito. Manual on human rights education for children*, Council of Europe, tweede editie (2009)

THEMA

Conflicthantering, vrede.

DOELEN

Middels deze 'strijd om de sinaasappel' laat u leerlingen ervaren dat communicatie in een conflictsituatie essentieel is. Vervolgens laat u de leerlingen reflecteren op de toegepaste strategieën voor conflicthantering.

Leerdoelen

- De leerling kan verschillende communicatiestrategieën toepassen in een conflict-situatie, (in plaats van geweld te gebruiken).
- De leerling is in staat om bij een actuele conflictsituatie (brandhaarden) kritische vragen te stellen over oplossingsmogelijkheden, met het oog op communicatie / diplomatie in plaats van geweld en met een kritische blik te kijken naar oplossingsmogelijkheden.
- De leerling kan een uitleggen hoe kinderrechten onder druk staan in conflictsituaties en kan daarvan minstens twee voorbeelden noemen.

DOELGROEP

Leeftijd: 8 - 13 jaar (groep 5 - groep 8 en brugklas)

Aantal leerlingen: 4 - 20 (Bij meer leerlingen, verdeel de groep in vier kleine groepjes en organiseer twee battles. Ook leuk om te kijken hoe anders het proces verloopt in de twee verschillende *battles*.)

SPELTYPE

Het is een groepswedstrijd, met daaraan gekoppeld een groepsdiscussie.

DUUR

20 - 30 minuten

VOORBEREIDING

- Het lezen van deze docentenhandleiding.
- Neem een sinaasappel mee.

MATERIAAL

- Een sinaasappel.

SPELUITLEG IN STAPPEN

- Vertel dat jullie het spel 'De strijd om de sinaasappel' gaan spelen.
- Verdeel de groep in tweeën, een groep A en een groep B.
- Groep A moet naar buiten toe en wacht op de gang totdat u komt.
- Groep B is in de klas en u vertelt hen dat er straks een sinaasappel in het midden van de klas komt te liggen. Aan hen de opdracht om deze sinaasappel te pakken te krijgen. Zij (groep B) moeten namelijk sinaasappelsap maken, en daarvoor moeten zij de sinaasappel zien te bemachtigen, zodat daar vervolgens het sap uit geperst kan worden.

- Ga dan naar groep A op de gang en vertel dat er straks een sinaasappel in het midden van de klas komt te liggen. Voor hen luidt de opdracht: probeer deze sinaasappel te pakken te krijgen. Deze groep, groep A, moet namelijk een sinaasappelcake bakken en daarvoor hebben zij de schil van de sinaasappel nodig. Die schil moeten zij raspen om door het beslag te mengen.
- Vervolgens komen beide groepen gezamenlijk in het klaslokaal.
- Je vraagt aan groep A en groep B om op een rij te gaan zitten, tegenover elkaar.
- Plaats de sinaasappel in het midden van het lokaal, op een tafel of op de grond.
- Zeg de groepen dat ze drie minuten de tijd krijgen om hun opdracht te vervullen.
- Benadruk dat beide groepen **geen geweld** mogen gebruiken om te krijgen wat zij willen. **Dit is echt belangrijk!**
- Leg de sinaasappel in het midden en zeg: 'start!'
- Na drie minuten roep je 'stop' en leg je alles stil.
- Haal de sinaasappel (of wat ervan over is) weg uit de groep zodat de leerlingen zich kunnen concentreren op de nabespreking in plaats van de sinaasappel.

De ervaring leert dat ...

Meestal iemand snel de sinaasappel grijpt. Hoe de twee groepen vervolgens met de situatie omgaan is vaak heel verschillend en verrassend. Soms zullen de groepen willen onderhandelen en voorstellen om de sinaasappel in tweeën te delen. Soms gaan ze helemaal niet onderhandelen. En soms praten de groepen verder en beginnen ze zich te realiseren dat beide groepen een ander deel van de sinaasappel nodig hebben. Dan kan het gebeuren dat iemand de sinaasappel pelt en beide groepen de delen van de sinaasappel die zij wilden, krijgen. Grijp niet in, laat het gebeuren.

NABESPREKING EN EVALUATIE

Besprek het spel na door de volgende vragen te stellen:

- Had jullie groep het doel bereikt, voor de drie minuten om waren?
- Wat was eigenlijk de opdracht van jullie groep?
- Wat was de uitkomst van de strijd om de sinaasappel?

Leg de link naar communicatie in een conflictsituatie:

- Waarom is het belangrijk om in conflictsituaties te blijven praten/communiceren?
- Communiceren mensen als ze in een conflictsituatie zitten? Geef eens een voorbeeld van mensen die dat wel deden. Geef eens een voorbeeld van mensen die dat niet deden.
- Willen mensen altijd hetzelfde in een conflictsituatie? Kunnen jullie voorbeelden geven?
- Heb je zelf wel eens in een conflictsituatie gezeten? Wat was het resultaat?

Maak de verbinding tussen conflictsituaties en kinder- en mensenrechten:

- Als je kijkt naar conflicten, bijvoorbeeld door naar het Jeugdjournaal te kijken of via Nieuwsbegrip in de klas, kun je dan iets zeggen over kinderrechten? Welke kinder en mensenrechten staan in conflictsituaties onder druk of worden geschonden? Kun je voorbeelden hiervan geven?

OPVOLGING VAN DEZE ACTIVITEIT

Verzamel goede ideeën over conflicthantering in de groep. Hang ze zichtbaar op in de klas. Als er een ruzie is, grijp dan terug naar dit spel en de verzamelde ideeën over conflicthantering.